

Els valors dels catalans

MIQUEL RUBIROLA I TORRENT

La Fundació Lluís Carulla, en col·laboració amb la Càtedra Lideratges i Governança d'ESADE, que presideix Jordi Pujol, té, entre d'altres, el propòsit d'estudiar l'evolució dels valors dels catalans: què està passant amb els valors; quina avaluació en fem; quins són els valors dominants; quins són els valors emergents, etc.; i, sobretot, quin és l'impacte dels valors en la manera de viure d'una societat. Amb aquesta iniciativa es vol contribuir a fer una diagnosi solvent i alhora una proposta sobre els valors positius que ens convé convertir en dominants en l'àmbit de l'esfera pública catalana.

L'Observatori dels Valors —com s'anomena aquesta iniciativa de la Fundació Lluís Carulla i de la Càtedra d'ESADE— ja va estudiar el 2007 els quatre temes següents: la relació entre els joves i els valors; el valor de la participació ciutadana; els valors de la identitat i la diversitat, i el valor de la qualitat humana. L'any 2008, l'Observatori va estudiar quatre qüestions més: el valor del treball; la relació dels mitjans de comunicació amb la creació i la transmissió de valors; el valor de la família i la relació que la família té amb els valors i la seva transmissió, i, finalment, l'exclusió social i la relació de la seva problemàtica amb els valors d'avui.

Els vuit estudis del 2007 i del 2008 han estat publicats i se'n pot llegir amb profit un resum en dos volums de petit format, a càrrec dels professors Àngel Castiñeira i Natàlia Cantó.

Una lectura d'aquests volums palesa que Catalunya viu un ritme frenètic de canvis socials, econòmics, polítics i culturals, de tal manera que antigues realitats i certeses queden en suspens sense temps, d'altra banda, de crear-ne i consolidar-ne de noves. Les institucions comunitàries que abans donaven sentit a la manera tradicional, com ara la família, l'escola o el treball remunerat, han entrat en crisi i no s'albira amb claredat com serà la sortida a aquesta crisi. Alhora, han aparegut amb força noves entitats socialitzadores, com els mitjans de comunicació o la publicitat, la influència creixent de les quals modifica la nostra manera de relacionar-nos amb nosaltres mateixos, amb els altres i amb l'entorn.

A Catalunya, com a la resta del món occidental, la família i el treball perden força socialitzadora com a conseqüència de la importància que els individus atorguen a la seva autorealització. Això ofereix més llibertat personal, però també pot agreujar els problemes d'exclusió socials derivats d'un treball més precari i d'un

FARMÀCIA

Bertran Serracanta

Atenció farmacèutica - Anàlisi - Formulació

Riera Bisbe Pol, 72 - Tel. 93 792 33 01

08350 ARENYS DE MAR

e-mail: mllbertran001@cofb.net

La farmàcia Bertran Serracanta patrocina el programa de Ràdio Arenys *El punt de l'interrogant*

Marissa Bertran

Joan Hidalgo

Gemma Rosquellas

Imma Busquets

Aina Orell

Isabel Vernis

Antonio Duarte

Pura Trujillo-Bencomo

Cinta Castellà

can maresma

Des de 1918

comercial avícola i alimentaria

Productes frescs, congelats i ultracongelats

Edifici Can Maresma - Camí Ral del Camp de Sa Mar, s/n.
Uasu 1 - Parcel·la núm. 4 - 08350 - Arenys de Mar (Barcelona)
Tels. 93 792 03 85 - 93 792 18 86 - Fax. 93 792 50 70
canmaresma@arenysdemar.mesvilaweb.cat

Distribuidor: **Maheso**

model de família més transitori. És en aquest escenari que emergeix amb força la nova funció socialitzadora dels mitjans de comunicació de masses.

En un temps en què les entitats socialitzadores tradicionals perden pes progressivament, els missatges emesos des dels mitjans de comunicació cauen en un terreny fèrtil. L'individu modern està assedegat de missatges i consignes. La qüestió central és saber si la (nova) retransmissió de valors que propicien els mitjans de comunicació serà equiparable o no a la funció que feien la família, l'escola o el treball en la (clàssica) transmissió de valors.

Una de les conclusions de L'Observatori dels Valors és que quan les antigues solidaritats fruit del treball, de la parròquia, del poble i de la família perden força i el vincle social tradicional es disgrega, aleshores apareix un element que intenta assegurar la permanència del vincle social. Aquest element és la interacció entre els individus basada en les noves tecnologies (internet, ràdio, televisió, diaris, revistes). Tot allò que sens dubte tenen de positiu les noves tecnologies de la comunicació no ha de fer-nos oblidar, però, que la interacció merament tecnològica i el diàleg democràtic real són dues coses diferents.

Aquest diàleg democràtic és ben lluny del món que propicien els mitjans de comunicació moderns, basat en conceptes rudimentaris, gairebé sempre polaritzats i amb idees molt confuses. Com és sabut, es valora que l'exposició de les idees sigui telegràfica i que el relat dels fets sigui minimalista. Com diu el professor Ferran Sáez Mateu, autor del treball *Els valors i els mitjans de comunicació*: "La lluita per l'audiència genera pampallugues llampants, cridòria, drames efímers i paradisos instantanis, confusió i agitació, tones de trivialitat. Tot això és indubtable. L'interessant és que d'aquest magma bigarrat de valors, en perpetu procés de canvi, no en pot sortir cap Hitler."

En el seu estudi *Família i valors*, el professor Lluís Sáez destaca el fet que un nombre important de famílies s'han retirat de la tasca socialitzadora i han esdevingut famílies de nom però no de fet. A més, quan les parelles es constitueixen i es reconstrueixen a gran velocitat, a vegades amb fills al darrere, no facilita mantenir el respecte entre les persones i conservar la dignitat. La nostra societat haurà de treballar a fons el valor de la dignitat humana per frenar i matisar la desestructuració familiar.

En l'estudi sobre el treball, el professor Carlos Obeso remarca que actualment per a moltes persones la feina continua sent l'eix central de la construcció de la nostra identitat i, en canvi, per a molts d'altres ha esdevingut cada cop menys una obligació moral respecte a la col·lectivitat. Allò que més compta és allò que es té, no pas allò que es fa. La cultura de l'esforç és alhora substituïda per la dels resultats o se supedita a ella.

Finalment, la professora Anna Jolouch destaca, en el seu treball sobre l'exclusió social, el perill d'agreujament de l'exclusió social a partir de l'afebliment dels vincles familiars i laborals. El perill avui rau en el fet que els canvis familiars i comunitaris podrien afavorir l'atomització, la vulnerabilitat, la desafiliació i l'aïllament de les persones. Els dèficits sociopolítics continuarien sense resoldre els problemes de desigualtat d'oportunitats i de discriminació. Els canvis laborals i econòmics accentuarien els problemes derivats de la precarietat. A la vista de tot això, caldria reconstruir la solidaritat, fomentar els valors de respecte a l'altre, de sol·licitud i d'entrega, sense contrapartides.

NOU-CLIMA INSTAL·LACIONS

Joan Lucas · Jaume Codoñés

Riera Pare Fita, 63 - Local 3
08350 ARENYS DE MAR
Tel: 93 795 74 72 Fax 93 795 92 55
nouclima9@gmail.com

Instal·lacions

Gas
Gasoil
Calefacció
Propà
Energia Solar
Aire Condicionat
Llum
Aigua
Tancaments d'Alumini
Tractaments d'Aigua
Cuines i Banys

Agent col·laborador de:

gasNatural
Serveis

Fita

FERRETERIA

Riera del Bisbe Pol, 74
Telèfon/Fax 937 920 443
08350 ARENYS DE MAR
ferreteriafita@gmail.com